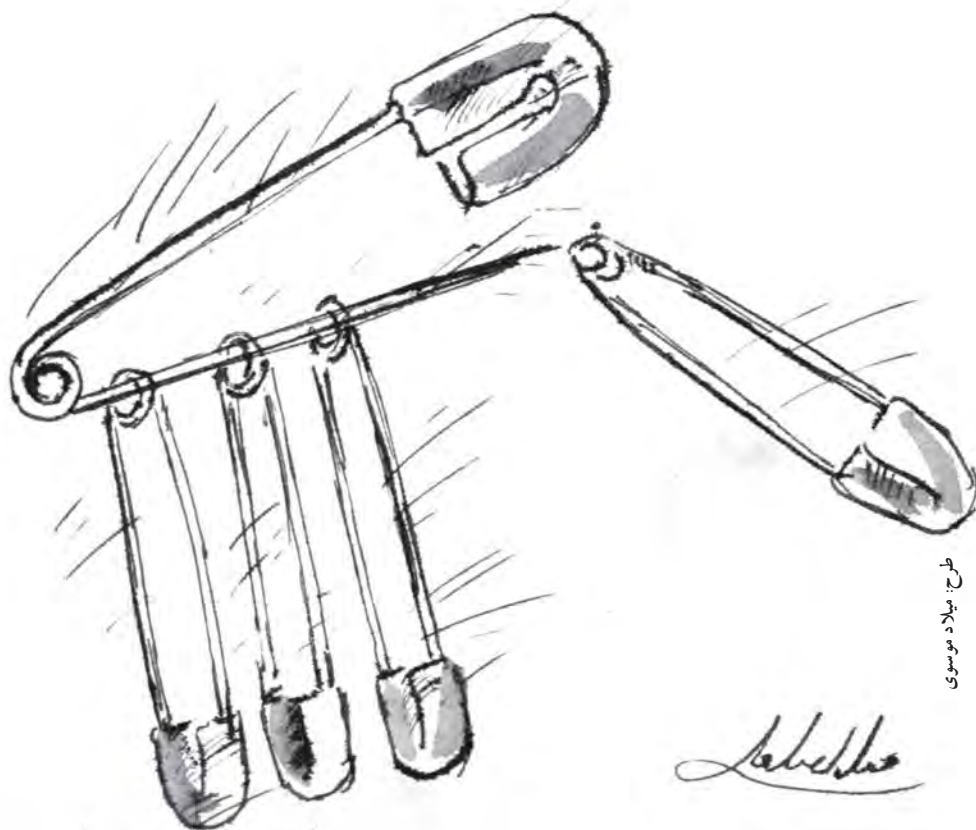

کابینه‌ای در رفت و آمد!

سینا کرمانی - مهدی سقط چی

طرح: میلاد موسوی

این در حالی است که هنوز دولت ترکیب واقعی خود را نشناخته و مرتباً در حال تغییر است. اما سوالی که باید مسوولین دولت به آن پاسخ بدهند این است که آیا این گونه تغییرات گسترده در بالاترین سطوح اجرایی و مدیریتی کشور اثر منفی بر روند توسعه و پیشرفت کشور نخواهد داشت؟ و یا دلایل انتخاب وزرای فعلی چه بوده است که حالا به طرفه‌العینی از کار برکنار می‌شوند؟ آیا بهتر نبود هنگام انتخاب وزرا دقت بیشتری به عمل می‌آمد و از مشورت افراد خبره و باتجربه استفاده می‌شد تا اکنون شاهد این حد از تغییرات نباشیم؟

اما گمانه‌زنی‌ها در مورد چرایی برکناری وزیر اقتصاد و نشان می‌دهد که یکی از مهمترین عوامل این برکناری‌ها، استقلال رای است که این وزرا تا حدی در برابر رئیس جمهور از خود نشان می‌داده‌اند. به نوشته سایت تابناک: وجه تشابه وزرای اقتصاد، کشور، صنایع، آموزش و پرورش و نفت و رئیس سازمان برنامه این نیست که ضعیف یا قوی هستند، بلکه آن قدر که باید، در دایره "خودی‌ها" قرار نمی‌گیرند و آن گونه که شاید هماهنگ نیستند. تابناک همچنین به این مطلب اشاره می‌کند که در حالی که بسیاری کابینه نهم را ضعیف‌ترین کابینه از لحاظ رتبه کاری توصیف می‌کردند اما دانش جعفری را به نسبت مجرب‌تر می‌دانستند و در واقع احمدی نژاد با این تغییر به سمت خالص سازی دولت قدم برمی‌دارد تا در مدت باقی مانده از عمر دولت خود، بتواند با دست بازتری به اجرای برنامه‌های خویش در حوزه‌های مختلف و متعدد بپردازد.

بررسی و تامل در برکناری‌های انجام شده در دولت نکات شایان توجهی را بر ما مکشوف خواهد کرد. در ادامه نگاهی به تحولات کابینه نهم از آغاز تا امروز می‌اندازیم.

بود و برکناری وزرای اقتصاد و کشور به فاصله چند روز بعد از تکذیب بالاترین مرجع اطلاع‌رسانی دولت چندان عجیب نمی‌نمود، چه آن که سال گذشته ساعتی پیش از اعلام خبر رسمی استعفای "محمود فرشیدی" از وزارت آموزش و پرورش، معاون اجرایی رئیس جمهور استعفای او را تکذیب کرد و حتی خواستار پیگیری این موضوع شد که "چرا برخی با طرح این مطالب به دنبال ایجاد ناهماهنگی و ضعف در دولت هستند". در مورد استعفای علی لاریجانی نیز اتفاق مشابهی رخ داد و قائم مقام لاریجانی در حالی به تکذیب خبر استعفای وی پرداخت که روزنامه الشرق الاوسط خبر مربوط را که چند روز بعد به طور رسمی اعلام شد، منتشر کرده بود. این روند در مورد فرهاد رهبر، به هنگام برکناری از ریاست سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی نیز به طریق مشابهی تکرار شد.

نکته دیگری که در کنار آشفتگی در اعلام صادقانه و شفاف اخبار مربوط به برکناری و تغییرات در کابینه رخ می‌نمایاند، گستردگی و تعدد این برکناری‌هاست به طوری که از هنگام آغاز به کار دولت نهم تاکنون مسوولین زیادی از دولت و کابینه کنار گذاشته شده‌اند که شاخص‌ترین آنها عبارتند از:

علی لاریجانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی و مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای؛ کاظم وزیری همامانه، وزیر نفت؛ محمود فرشیدی، وزیر آموزش و پرورش؛ فرهاد رهبر، معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی؛ محمدباقر ذوالقدر، معاون وزیر کشور در امور امنیتی؛ رحمانی فضلی، معاون دبیر شورای عالی امنیت ملی؛ علیرضا طهماسبی، وزیر صنایع؛ ابراهیم شیبانی، رئیس کل بانک مرکزی؛ محمدناظمی اردکانی، وزیر تعاون و پرویز کاظمی، وزیر رفاه.

"خاصیت تعطیلات طولانی مدت برای رسانه‌ها پیدا کردن سوژه‌های داغ پس از تعطیلات است و به نظر می‌رسد این اخبار شباهت بیشتری با سناریوی سیزده بدر دارد که در روز هفده فروردین منتشر شده است". و با این جمله‌ها بود که غلامحسین الهام، سخنگوی دولت و وزیر دادگستری و عضو شورای نگهبان و... در روز شنبه، هفدهم فروردین، گمانه‌زنی رسانه‌ها در مورد تغییرات کابینه را دروغ ۱۳ دانست و آن را به صراحت تکذیب کرد.

اما با توجه به سابقه دولت نهم در عزل و نصب‌های ناگهانی و تکذیب‌ها و تاییدهای متعدد، این تکذیب جدی گرفته نشد و محافل سیاسی و اجتماعی کشور در انتظار تغییرات بودند تا اینکه روز چهارشنبه، بیست و یکم فروردین، مجدداً غلامحسین الهام که به عنوان وزیر دادگستری، آیت‌الله شاهرودی را در سفر به قطر همراهی می‌کرد، در گفت‌وگو با خبرگزاری دولتی ایرنا گفت: "آقای رئیس جمهور روز یکشنبه به من گفتند که با دو تن از همکاران خود در دولت شخصاً صحبت کرده و نظر خود را با آنان در میان گذاشته‌اند و از آنان خواسته‌اند در جای دیگری به دولت کمک کنند. در وزارتخانه‌های اقتصاد و دارایی و کشور جابه‌جایی انجام خواهد شد و ان شاءالله از خدمات این همکاران عزیز دولت در جای دیگری استفاده می‌شود" و این گونه بود که سخنگوی دولت خبری را که تنها چند روز قبل دروغ سیزده و حاصل ذهن خبرساز ارباب رسانه‌ها معرفی کرده بود، تایید کرد تا آشفتگی و بی‌نظمی در بالاترین سطوح مدیریت کشور بدین شکل عیان شود.

اما این اتفاق در حالی رخ می‌دهد که پیش از این نیز در مورد دیگر وزرا و مسوولین برکنار شده، چنین اتفاقاتی رخ داده

وزارت رفاه و تامین اجتماعی

وزیر معرفی شده در آغاز: سید مهدی هاشمی

تعداد کل آرا: ۲۸۴

موافق: ۱۳۱

مخالف: ۱۰۷

ممتنع: ۳۶

وزیر دوم رفاه: پرویز کاظمی

تعداد کل آرا: ۲۴۴

موافق: ۱۷۸

مخالف: ۵۱

ممتنع: ۱۵

تاریخ معرفی به مجلس: آبان ۱۳۸۴

تاریخ خروج از کابینه: مهرماه ۱۳۸۵

تحصیلات: فوق لیسانس مدیریت صنعتی از دانشگاه تهران

سوابق کاری قبل از وزارت:

- عضویت هیات مدیره شرکت شهاب خودرو تولیدکننده اتوبوس شهری و بین شهری و ماشین های آتش نشانی.
- قائم مقام مدیر عامل در شرکت صنایع آذر آب اراک تولیدکننده نیروگاه های برق و پالایشگاه پتروشیمی صنایع سیمان و ...

- مدیر عامل شرکت سایپا آذین (تولیدکننده قطعات خودرو سواری)

- مدیر نمونه و کارآفرین از وزارت کار و امور اجتماعی در سال ۷۹

- کسب نشان مدیر نمونه در صادرات از سازمان توسعه و تجارت ایران در سال ۸۳

- سمت پس از برکناری: مدیر عامل شرکت گسترش سرمایه گذاری ایران خودرو

- مهمترین دلیل برکناری: اختلاف با داوود مددی رییس، سازمان تامین اجتماعی

وزیر بعدی: عبدالرضا مصری

تعداد کل آرا: ۲۴۴

موافق: ۱۹۱

مخالف: ۴۲

ممتنع: ۱۱

تحصیلات: فوق لیسانس مدیریت

سوابق کاری قبل از وزارت:

- رییس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی

- ناظر شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی

- عضو شورای عالی اشتغال

- معاون کمیته امداد امام خمینی کشور

- مدیر کل کمیته امداد امام خمینی استان کرمانشاه

- مدیر عامل گروه صنعتی غرب

- جانشین دادستان انقلاب اسلامی کردستان

- دادیار دادرسی انقلاب اسلامی کرمانشاه

- مسوول تعاون سپاه پاسداران انقلاب اسلامی غرب کشور

وزارت تعاون

وزیر معرفی شده در آغاز: علیرضا علی احمدی

تعداد کل آرا: ۲۸۴

موافق: ۱۰۵

مخالف: ۱۳۴

ممتنع: ۳۴

سمت ها بعد از عدم رای اعتماد مجلس:

ریاست دانشگاه پیام نور

وزیر آموزش و پرورش

وزیر پیشنهادهی دوم: محمد ناظمی اردکانی

تعداد کل آرا: ۲۳۶

موافق: ۱۷۴

مخالف: ۵۱

ممتنع: ۱۱

تحصیلات: فوق لیسانس مدیریت

تاریخ معرفی به مجلس: آبان ۱۳۸۴

تاریخ خروج از کابینه: آبان ۱۳۸۵

سوابق قبل از وزارت:

نماینده حاکم شرع دادگاه های انقلاب ارتش در غرب مستقر در پادگان ابوذر

- همکاری با دفتر سیاسی سپاه ناحیه کردستان

- همکاری با دفتر مرکزی جهاد سازندگی - مجله جهاد روستا

- مدیر کل مخابرات استان تهران

- مشاور وزیر و مدیر کل بازرسی و روابط کار وزارت صنایع

سنگین

- معاون بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

- قائم مقام معاون وزیر صنایع

- معاون موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

سمت بعد از وزارت: استاندار قم

وزیر پیشنهادی سوم: محمد عباسی

تعداد کل آرا: ۲۴۵

موافق: ۱۵۵

مخالف: ۷۰

ممتنع: ۲۰

تحصیلات: فوق لیسانس مدیریت دولتی از دانشگاه آزاد

سوابق قبل از وزارت:

- مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان های مازندران و گلستان

- رییس دفتر نظارت بازرسی شورای نگهبان مازندران

- رییس دانشگاه آزاد اسلامی مازندران

وزارت صنایع و معادن

وزیر معرفی شده در آغاز: علیرضا طهماسبی

تعداد کل آرا: ۲۸۴

موافق: ۱۸۲

مخالف: ۵۸

ممتنع: ۳۰

تاریخ معرفی به مجلس: مرداد ۱۳۸۴

تاریخ خروج از کابینه: مرداد ۱۳۸۶

تحصیلات: دکترای مهندسی مکانیک

سوابق قبل از وزارت: محقق پروژه های دفاعی قرارگاه

خاتم الانبیاء سپاه پاسداران.

محقق پروژه های دفاعی مرکز تحقیقات مهندسی جنگ

جهاد

معاونت طرح و برنامه مرکز تحقیقات مهندسی جنگ جهاد

فارس

ریاست مرکز تحقیقات مهندسی فارس

عضو شورای پژوهشی پژوهشکده مهندسی

معاونت مهندسی گروه صنعتی جهاد تحقیقات (مشمول

بر ۱۸ شرکت بزرگ ساخت تجهیزات صنعتی)

مشاور صنعتی و انتقال تکنولوژی وزارت نفت (شرکت

پشتیبانی ساخت و کالای نفت).

مشاور (صنایع پیشرفته) قائم مقام وزیر صنایع و معادن.

عضو شورای پژوهش و سیاست گذاری مرکز پژوهش های

مجلس شورای اسلامی

مدیر دفتر زیربنایی مرکز پژوهش های مجلس شورای

اسلامی.

رییس و عضو هیات مدیره منطقه ویژه اقتصادی برق و

الکترونیک شیراز.

رییس و نایب رییس هیات مدیره شرکت ساخت تجهیزات

صنعتی جهاد تحقیقات پارس

نایب رییس هیات مدیره شرکت بین المللی خطوط لوله

پارس (PIPICO).

عضو ارشد تیم تهیه کننده طرح های توسعه میادین نفتی

زاگرس جنوبی

وزیر دوم: علی اکبر محرابیان

تعداد کل آرا: ۲۴۱

موافق: ۱۷۴

مخالف: ۴۹

ممتنع: ۱۸

تحصیلات: دارای دانشنامه مهندسی عمران از دانشگاه

علم و صنعت ایران

سوابق قبل از وزارت:

- مشاور دفتر نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه

علم و صنعت ایران - عضو شورای فرماندهی بسیج

دانشجویی دانشگاه علم و صنعت ایران - عضو شورای

مرکزی ستاد امر به معروف و نهی از منکر دانشگاه علم و

صنعت ایران

- مشاور رییس جمهور و رییس ستاد طرح های ویژه دولت

- عضو هیات مدیره شرکت شهروند وابسته به شهرداری

تهران

- مشاور شهردار تهران

وزارت نفت

وزیر معرفی شده در آغاز: علی سعیدلو
تعداد کل آراء: ۲۸۴
موافق: ۱۰۱
مخالف: ۱۳۳
ممتنع: ۳۸
وزیر پیشنهادی دوم:
صادق محصولی به مجلس معرفی شده ولی با انتقاد نمایندگان و نظر منفی آنان پیش از رای گیری اعلام انصراف داد.
وزیر پیشنهادی سوم: محسن تسلطی
تعداد کل آراء: ۲۵۴
موافق: ۲۵۴
مخالف: ۷۷
ممتنع: ۳۸
وزیر پیشنهادی چهارم: کاظم وزیری همامه
تعداد کل آراء: ۲۷۹
موافق: ۱۷۲
مخالف: ۵۳
ممتنع: ۳۴
تاریخ معرفی به مجلس: آذر ۱۳۸۴
تاریخ خروج از کابینه: مرداد ۱۳۸۶
تحصیلات: کارشناسی ارشد مدیریت دولتی
مهمترین دلیل برکناری: مخالفت با سهمیه بندی بنزین
سوابق قبل از وزارت:
- مدیر امور آداری شرکت ملی نفت و عضو هیات مدیره شرکت ملی نفت ایران
- معاون مدیر برنامه ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران
- مدیر برنامه ریزی تلفیقی و عضو هیات مدیره نفت
- با حفظ سمت مدیر برنامه ریزی و عضو هیات مدیره پالایش و پخش
- با حفظ سمت معاون وزیر در برنامه ریزی و پژوهش
- عضو هیات امنای دانشگاه صنعت نفت
- با حفظ سمت معاون وزیر و مدیر عامل پالایش و پخش
- قائم مقام مدیر عامل و مدیر امور آداری و عضو هیات مدیره نفت
- قائم مقام مدیر عامل و عضو هیات مدیره کالای لندن
- معاون وزیر نفت در امور اشتغال
- معاون وزیر نفت در امور هماهنگی
وزیر پیشنهادی پنجم: غلامحسین نوذری
تعداد کل آراء: ۲۴۶
موافق: ۲۱۷
مخالف: ۲۰
ممتنع: ۹
تحصیلات: فوق لیسانس مدیریت صنعتی
سوابق کاری قبل از وزارت:
- رییس هیات مدیره و مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران
- عضو شورای مرکزی گزینش مناطق نفت خیز جنوب
- رییس سازمان حراست مناطق نفت خیز جنوب
- مسوول پدافند عامل جنوب در خصوص حفاظت از تاسیسات نفتی در زمان جنگ
- مدیر افزایش تولید نفت خام در مهندسی و توسعه نفت
- عضو هیات مدیره شرکت مهندسی و توسعه نفت
- رییس هیات مدیره شرکت ملی حفاری ایران
- رییس هیات مدیره شرکت حفاری شمال
- مدیر عامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران

مرداد ۸۶ ۵

وزارت آموزش و پرورش

وزیر معرفی شده در آغاز: علی اکبر اشعری
تحصیلات: کارشناسی ارشد مدیریت منابع انسانی
تعداد کل آراء: ۲۸۴
موافق: ۷۳
مخالف: ۱۷۵
ممتنع: ۳۱
وزیر دوم: محمود فرشیدی
تعداد کل آراء: ۲۴۸
موافق: ۱۳۶
مخالف: ۹۱
ممتنع: ۲۱
تاریخ معرفی به مجلس: آبان ۱۳۸۴
تاریخ خروج از کابینه: آذر ۱۳۸۶
مهمترین دلیل برکناری: اختلاف با رییس جمهور در مورد دانشگاه پیام نور
تحصیلات: کارشناسی ارشد مهندسی شیمی
سوابق قبل از وزارت: ۱۳۵۹ سرپرست صدا و سیما
مرکز کرمان
۱۳۶۱-۱۳۶۰ مدیر کل آموزش و پرورش استان کرمان (منسوب از طرف شهید دکتر باهنر)
۱۳۶۴-۱۳۶۱ مدیر کل آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی
وزیر بعدی: علیرضا علی احمدی
تعداد کل آراء: ۲۵۸
موافق: ۱۳۳
مخالف: ۹۲
ممتنع: ۲۹
تحصیلات: دکترای تخصصی مدیریت تولید (گرایش تحقیق در عملیات)، کارشناسی ارشد مهندسی صنایع دانشگاه تربیت مدرس، کارشناسی مهندسی متالوژی دانشگاه علم و صنعت ایران.
سوابق قبل از وزارت:
رییس دانشگاه پیام نور، مدیر عامل موسسه آفرینش، عضو دفتر طرح و برنامه ریزی و مشاوره شورای انقلاب فرهنگی، مسوول کمیته اداری-اجرایی و عضو هیات نظارت و بازرسی شورای عالی انقلاب فرهنگی، صاحب امتیاز و مدیر مسوول فصلنامه مدیریت فردا، صاحب امتیاز انتشارات تولید دانش، مشاور صنعتی وزارت صنایع و معادن، وزارت دفاع، وزارت نیرو، پتروشیمی.

آذر ۸۶ ۴

وزارت اقتصاد

وزیر معرفی شده در آغاز: داوود دانش جعفری
تعداد کل آراء: ۲۸۴
موافق: ۲۱۶
مخالف: ۴۷
ممتنع: ۱۹
تحصیلات: دکترای اقتصاد
سوابق قبل از وزارت:
رییس بنیاد مسکن کشور سال ۱۳۷۲
نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی - سال پنجم- سال ۱۳۷۶
عضو شورای اقتصاد (برای یکسال)
نایب رییس کمیسیون اقتصاد مجلس شورای اسلامی (برای چهارسال)
نائب رئیس کمیسیون تلفیق برنامه سوم در مجلس شورای اسلامی
نماینده مجلس در اولین اجلاس موسسان مجلس آسیا در بنگلادش
دبیر کمیسیون اقتصاد کلان مجمع تشخیص مصلحت نظام تا مرداد ۱۳۸۴
نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی - دوره هفتم- تا مرداد ۱۳۸۴
رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ۱۳۸۳
تاریخ ورود به کابینه: مرداد ۱۳۸۴
تاریخ خروج از کابینه: اردیبهشت ۱۳۸۷
وزیر پیشنهادی احتمالی: حسین صمصامی مزرعه آخوند
تحصیلات: دکترای اقتصاد

اردیبهشت ۸۷ ۶